

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

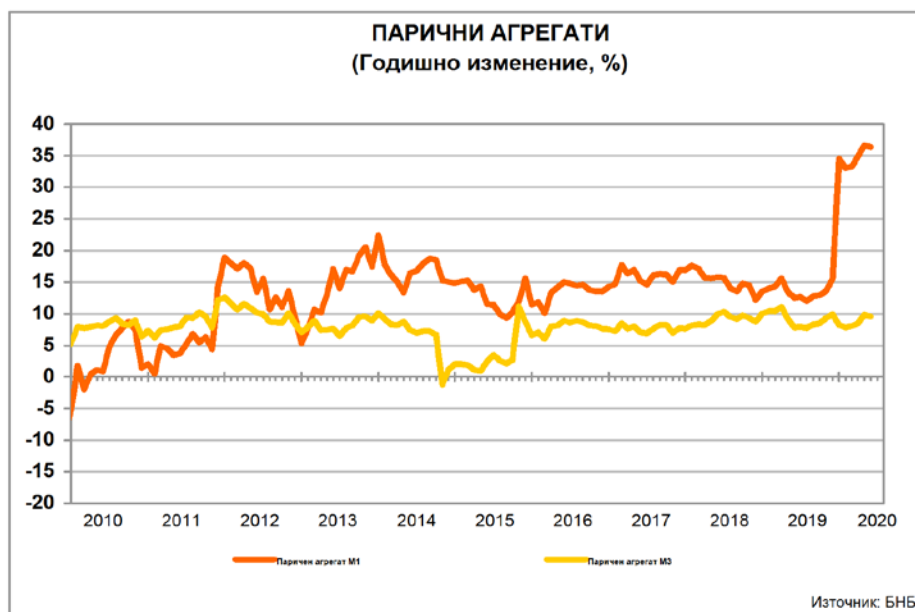
23 юли 2020 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Юни 2020 г.

През юни 2020 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 9.6% при 9.9% годишното нарастване през май 2020 година. В края на юни 2020 г. *широките пари* са 105.005 млрд. лв. (94.6% от БВП³) при 104.866 млрд. лв. към май 2020 г. (94.5% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през юни 2020 г. с 36.4% на годишна база (36.7% годишен ръст през май 2020 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за февруари 2020 г. и май 2020 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, *депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки)*.

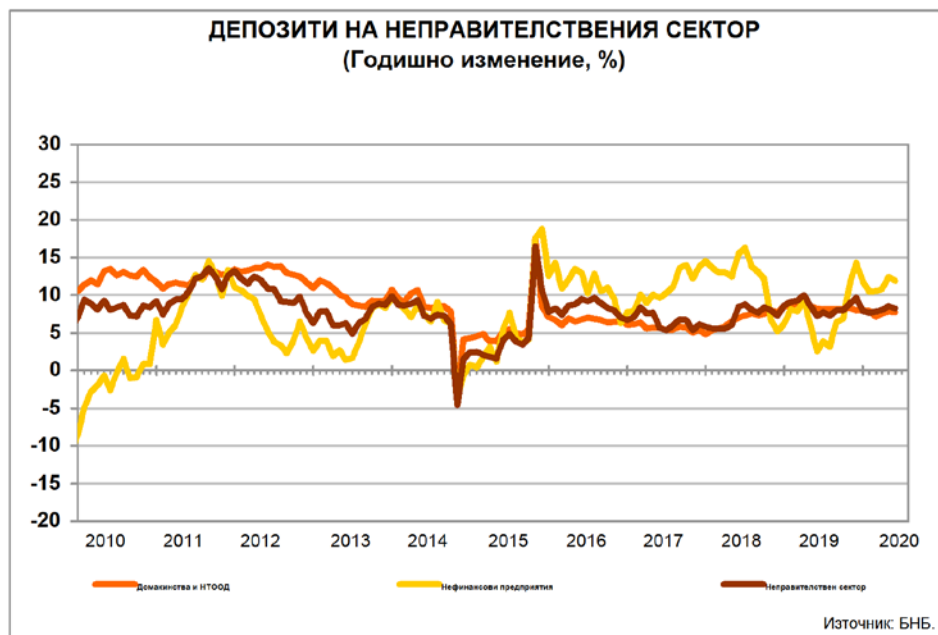
³ При БВП за 2020 г. в размер на 111.009 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на юни 2020 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 86.321 млрд. лв. (77.8% от БВП), като годишното им увеличение е 8.3% (8.6% годишно повишение през май 2020 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 26.007 млрд. лв. (23.4% от БВП) в края на юни 2020 година. В сравнение със същия месец на 2019 г. те се увеличават с 11.9% (12.4% годишно повишение през май 2020 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 8.6% на годишна база през юни 2020 година (5% годишно понижение през май 2020 г.) и в края на месеца достигат 3.143 млрд. лв. (2.8% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 57.171 млрд. лв. (51.5% от БВП) в края на юни 2020 година. Те се увеличават със 7.8% спрямо същия месец на 2019 г. (7.8% годишен ръст през май 2020 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 65.178 млрд. лв. в края на юни 2020 година. Те се увеличават с 10.9% спрямо същия месец на 2019 г. (10.4% годишно повишение през май 2020 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 65.347 млрд. лв. и нараства спрямо юни 2019 г. с 12.4% (11.3% годишно увеличение през май 2020 година). През юни 2020 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават със 7%, като достигат 65.277 млрд. лв. (7.3% годишно увеличение през май 2020 година).

В края на юни 2020 г. кредитите за неправителствения сектор са 63.325 млрд. лв. (57% от БВП) при 63.044 млрд. лв. към май 2020 г. (56.8% от БВП). През юни 2020 г. те се увеличават на годишна база с 6.7% (7% годишно повишение през май 2020 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 512.1 млн. лева. На годишна база продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

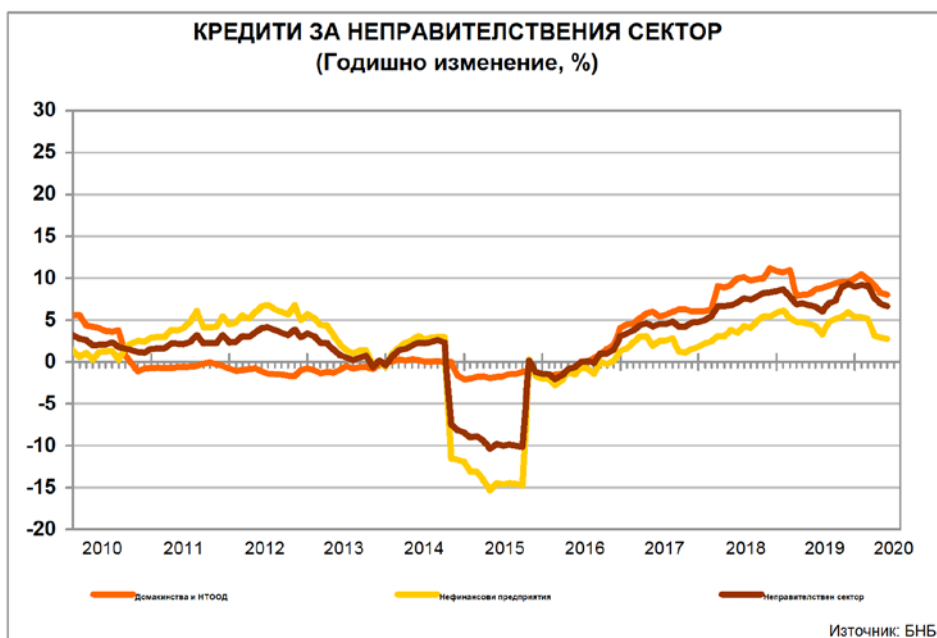
⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

527.8 млн. лв. (в т. ч. 19.4 млн. лв. през юни 2020 година), а обратно изкупените кредити – 15.7 млн. лв. (през юни 2020 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 2.8% на годишна база през юни 2020 г. (2.9% годишно повишение през май 2020 г.) и в края на месеца достигат 34.460 млрд. лв. (31% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 24.558 млрд. лв. (22.1% от БВП) в края на юни 2020 година. Спрямо същия месец на 2019 г. те се увеличават с 8% (8.2% годишно повишение през май 2020 година). В края на юни 2020 г. *жилищните кредити* са 11.301 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 13.3% (13.8% годишно увеличение през май 2020 година). *Потребителските кредити* възлизат на 11.563 млрд. лв. и се увеличават със 7.1% спрямо юни 2019 г. (7.1% годишно повишение през май 2020 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ намаляват с 29.9% (26.4% годишно понижение през май 2020 г.), като достигат 449 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 4.307 млрд. лв. (3.9% от БВП) в края на юни 2020 година. В сравнение с юни 2019 г. те се увеличават с 39% (42.8% годишно повишение през май 2020 година).

Графика 3

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 62.095 млрд. лв. в края на отчетния месец при 61.732 млрд. лв. в края на май 2020 година. Те нарастват с 6.5% в сравнение с юни 2019 г. (7.8% годишно повишение през май 2020 година). През юни 2020 г. чуждестранните активи се увеличават с 5.3% (5.8% годишен ръст през май 2020 г.), като достигат 71.193 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.098 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 2.6% (6.2% годишно понижение през май 2020 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидираня баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2017	2018	2019	Май 2020	Юни 2020	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.7	8.8	9.9	9.9	105,005	9.6
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	16.9	12.2	15.5	36.7	76,064	36.4
1.1. Пари извън ПФИ	10.9	10.0	10.5	10.6	17,438	9.3
1.2. Овърнайт депозити	19.6	13.1	17.6	47.0	58,626	47.2
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	-1.9	4.7	2.3	-27.1	28,941	-27.7
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-1.9	5.5	1.3	0.8	28,384	0.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-2.0	2.7	4.8	-95.2	556	-95.2
3. МЗ - М2(=3.1.)	-21.6	-99.3	-100.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репосделки)	-21.6	-99.3	-100.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	4.0	8.4	3.1	7.8	62,095	6.5
1.1. Чуждестранни активи	2.7	8.3	3.1	5.8	71,193	5.3
1.2. Чуждестранни пасиви	-3.9	7.8	2.9	-6.2	9,098	-2.6
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	8.0	7.8	14.1	10.4	65,178	10.9
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	6.7	7.5	11.5	11.3	65,347	12.4
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	149.4	-212.1	243.8	100.4	70	102.4
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	4.5	8.9	9.7	7.3	65,277	7.0
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	46.9	17.7	279.7	-79.1	-169	-125.5
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	6.2	7.3	9.7	8.6	86,321	8.3
1. Нефинансови предприятия	13.8	5.2	14.3	12.4	26,007	11.9
2. Финансови предприятия	-26.9	16.9	2.4	-5.0	3,143	-8.6
3. Домакинства и НТООД	5.4	7.7	8.0	7.8	57,171	7.8
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	4.7	8.4	9.3	7.0	63,325	6.7
2. Финансови предприятия ⁵	51.8	23.7	46.9	42.8	4,307	39.0
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	6.0	11.2	9.5	8.2	24,558	8.0
3.1. Овърдрафт	-5.3	2.2	-2.4	-7.8	1,244	-5.9
3.2. Жилищни кредити	8.5	11.8	14.5	13.8	11,301	13.3
3.3. Потребителски кредити	5.0	16.6	10.8	7.1	11,563	7.1
3.4. Други кредити	10.5	-24.1	-40.9	-26.4	449	-29.9

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за февруари 2020 г. и май 2020 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2017	2018	2019	Май 2020	Юни 2020
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.7	8.8	9.9	9.9	9.6
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	8.7	6.8	8.9	21.3	21.2
1.1. Пари извън ПФИ	1.7	1.6	1.7	1.7	1.6
1.2. Овърнайт депозити	6.9	5.1	7.2	19.5	19.6
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	-0.9	2.1	1.0	-11.4	-11.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-0.6	1.7	0.4	0.2	0.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-0.3	0.4	0.6	-11.6	-11.6
3. М3 - М2(=3.1.)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	4.0	8.4	3.1	7.8	6.5
1.1. Чуждестранни активи	3.3	9.7	3.6	6.8	6.1
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.7	1.4	0.5	-1.0	-0.4
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	6.7	7.5	11.5	11.3	12.4
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	2.1	-1.4	1.7	3.7	5.1
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	4.6	8.9	9.8	7.6	7.3
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	4.7	8.1	9.1	7.0	6.8
а) Нефинансови предприятия	1.0	3.1	3.3	1.7	1.6
б) Финансови предприятия ³	1.5	1.0	2.3	2.2	2.1
в) Домакинства и НТООД	2.2	4.0	3.6	3.2	3.1

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидираня баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за февруари 2020 г. и май 2020 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.